

ת"פ 578/02 - מדינת ישראל נגד ד.ו.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 578-02-17 מדינת ישראל נ' ו' (עוצר)

בפני כבוד השופט אבי לוי

בעניין:

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשם ד.ו. (עוצר)

גזר דין

רקע

ענייןו של הנאשם שלפני, ד.ו., הוא אכן יצא-דופן בגין התיקים הנדרונים בפני בית-משפט זה. **לכואורה, הדברים פשוטים:**

עניין לנו במי, שבמהלכן של 95 דקות לאחר חצות הלילה שבין ה- 23.1.17 ל- 24.1.17, **הצית שלוש מכולות אשפה וקרטוניה ברחוות השرون ויחיעם בעיר נהריה**. הללו היו רוכsha של עיריות נהריה ומשמשים את הציבור. בפועל, גרם הנאשם נזק בן אלפי שקלים.

מעשים אלו הביאוווו לחת את הדין לפני בית המשפט בגין עבירה של **הצתה**, לפי סעיף 448(א) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין" או "החוק").

עם זאת, **בחינה מעט עמוקה יותר של הדברים מלמדת על ייחוד רב בענייננו**. הנאשם עשה את שעה זמן קצר (כ-45 ימים) לאחר שחררו מASAר בן 15 חודשים שהוטלו עליו במסגרת ת"פ 20660-10-15 מדינת ישראל נ' ד.ו. (ניתן ביום 20.3.16 על ידי כב' השופט בש). הוא הורכב מעונש בן 11 חודשים אשר הוטל עליו בגין מעשיו דשם ומהפעלה מצטברת של ASAר מותנה בן 4 חודשים.

במסגרתו של התיק הנ"ל, הורשע הנאשם במעשה הצתה, איומים, הפרעה לשוטר ומעשה פיזיות ורשלנות; גם באותו המקרה ניצבה במרכז עובדות ההרשעה הצתת פחי-ASHפה השיכים לעיריות נהריה (ברחוותות שונים בעיר) וסיכון שלום הציבור ובתוכו בדרך זו. עוד באותו התיק, זמן קצר לאחר ביצוע מעשה זה, הוא איים על שוטר אשר פנה אליו, ואף הפריע לו בימי תפקידו. יודגש, כי כבר באותה פסק-דין ציון, שהנ帀ען מוכר למערכת בריאות הנפש, שכן הגיע לסירוגין למראה לבריאות הנפש ואף אושפץ מספר פעמים בבית-חולים פסיכיאטרי. אשפוזים אלו באו בעקבות תגובתו של האלימות וניסיונות אוביידנסים אשר אותו ביצע. במסגרת אותו פסק-דין אוזכרה חוות-דעת שירות המבחן, אשר התרשם מהתאשם כמו שמאופיין ביכולות טובנה מצומצמת, בדלות רגשית ובמוגבלות ורבלית. ציון, כי הוא מתפרק על רקע

ההפרעות הנפשיות שמהן הוא סובל.

את המעשים, עליום הוא נוטן את הדיון כתע ביעז תחת השפעת אלכוהול. כאמור, המעשים בוצעו חרף עונש מאסר מותנה בין 10 חודשים, אשר היה תלוי ועומד נגדו לביל עבירות אלימות מסווג פשוט, עונש שהוא כתע בגין הפעלה.

השתלשלות ההליך השיפוטי הנוכחי בעניינו של הנאשם

בתחילת ההליך השיפוטי הנוכחי נעצר הנאשם עד ליום ההליכים המשפטיים נגדו. **עם זאת, מזמן כ- 17 חודשים שוחרר מהמעצר(הוא נעצר ביום 24.1.17 ושוחרר ביום 19.7.18).** לאחר מכן, עד ליום 28.11.19, במסגרת ניסיונות לשחרר הנאשם בתהליכי שיקומי, מצוי היה הנאשם במוסד "בית גלי", הCPF לחיצה לתוכה מרכיבת של בריאות הנפש וועסוק במשך זמן רב לאנשים צעירים בעלי מצב תפקודי ירוד, המתמודדים עם התמכרוויות המשולבות בהפרעות נפשיות, וכך, ניתן לתת מענה לקשייהם במסגרת הקהילה.

דא עק"א, הנאשם יצא ביום 24 נובמבר לחופשה מאישור מהמסגרת הנ"ל אך לא חזר אליה במועד שנקבע לו, ולאחר מכן שהתקיימה עמו אושר לו לחזור ביום 1.12.19. חרף זאת, הוא לא שב במועד שנקבע לו לכך ומסר לאנשי הוצאות הטיפול שניسو לאתרו, ששוב למחמתו. גם אז לא שב וככל לא ענה לניסיונות הוצאות הטיפול ליצור עמו קשר טלפוני. בעקבות זאת, קויימה עמו שיחת הבירה וכשהתייצב לבסוף, נعرכה לו שיחת שימוש; בתום שיחת זו, **וחולט על הפסקת תנאי המסרה כפי שפורטו לעיל.** משסלתו של הנאשם מ"בית גלי" הוא נמצא מפרק את תנאי שחרורו ווערך דיןנו מסר על כך דיווח לבית המשפט.

משאלו היו פני הדברים, ביום 19.8.12 עתירה המאשימה לטענה עד ליום ההליכים המשפטיים נגדו; נערכו דיון בבקשתו ובוסףו הוא אכן נעצר בהתאם להחלטת בית משפט זה; הוא מצוי במעצר מאז ועד למתן גזר הדין בעניינו, כתע.

כפי שניתן להבוחין מיד, ההליכים בתיק זה נמשכו תקופה ארוכה מאד. במהלךם, נעצר הנאשם בשירותיהם של שלושה סנגוריים שונים: עוזי לירון מלכה (מטרע הסגנoria הציבורית), אשר יצא אותו בכל ההליכים עד לישיבת ה - 5 נובמבר 2019; באותה הישיבה הודיעו הנאשם לבית המשפט כי הוא מבקש שיציגו בהליך עוזי מור עטיה; עוזי עטיה ביקש להשתחרר מייצוג ובישיבת ה - 2 נואר 2020 כבר יציג עוזי אולג פריגין, (שוב) מטרע הסגנoria הציבורית.

כתב-האישום המקורי הוגש ביום 1 בפברואר 2017 ואילו ישיבת טיעונים לעונש ראשונה נערכה רק ביום 19 במרץ 2019, דהיינו יותר משנהיים מאוחר יותר. הטעם לה坦שכות זו נועז ברצו כל המעורבים בתיק (تبיעה, הגנה ובית-המשפט) לנסות לצד יד עם הנאשם בנסיבות שיקומי, אשר יחלצו מהתחום שליטה שיקע (פועל יוצא של מעשי משלחי הרשות), שקיעה, אשר, פעם אחר פעם, מביאה אותו להיאסר לתקופות ממושכות בגין מעשי הצתת פחים (בעיקר). מעשים אלו מבוצעים על רקע הפרעת אישיות, שמננה סובל הנאשם כמו גם מגבלתו השכלית-התנהגותית ונטיותו לעשות שימוש לרעה באלכוהול. הניסיון השיקומי האמור בוצע, מطبع הדברים, בנימוקו ובנימוקו של שירות המבחן.

דוחי מוסדות השיקום לגבי השתלבות הנאשם בהם

עמוד 2

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין - verdicts.co.il

עו"ס בית-גeli, בו שהה עד לאחרונה, צינה, במכtabה מיום 18.3.19 כי מצבו הכללי של הנאשם טוב; כי הוא מצית לכללים, נמנע מפייטויים ואניונו זוקק לטיפול רפואי. שירות המבחן בחר עבورو, אפוא, את יחידת "תכנים" כמסגרת, האמורה לסייע לו בנתיבו לזכות בטיפול אפקטיבי בתחלואה הקפולה שמננה הוא סובל. ועדת הקבלה שנערכה לנאשם במוסד "תכנים" צינה, כי **הנאשם הבahir לה, שאין לו נכונות או מוטיבציה להשתלב בטיפול במסגרת כלכוהול**. כך גם אמר **הנאשם לפנוי, בדברו الآخرן.**

ההחלטה הוועדה הייתה, אפוא, שהנאשם אינו מתאים לטיפול במסגרת יחידת "תכנים". שירות המבחן פנה אל הנאשם שוב על מנת לברר עמו את כוונתו ביחס לצריכת אלכוהול ולגמילה מהתמכרות זו. עליה מהשיכה עמו, שהוא שבע-רצון מהשהות ב- "בית-גeli" שם הוא מצליח לשמור על כללי המוסגרת. עם זאת, הוא ביטא **אמירות ברורות בדבר חוסר נכונות להשתלב במסגרת טיפולית סגורה בתחום האלכוהול והבייע רצונו, בתום ההליך, לשוב אל משפחתו ולנהל אורח-חיים עצמאי.**

חרף הסבר שנייתן לו בעניין הקושי וההשלכות, הטמוניים בשימוש באלכוהול על-ידי, הוא הבahir את הסטייגותו החד-משמעות מוסגרת טיפולית סגורה העשויה לסייע לו בקבלת מענה המותאם למצבו. הוא הביע נוכנותו לשיהיה במסגרת אמבולטורית בלבד; טעמו לעמده זו נעוצים היו בעבר, עת שהה בטיפול במסגרת פתוחה ולא הצליח להימנע מצריכת אלכוהול.

بعدכן אשר נתקבל ביום 5 דצמבר 2019 עלה, כי **הניסיונו לשלב את הנאשם במסגרת יחידת "תכנים" לא הצליח בשל אי עמידתו בתנאי המוסגרת הטיפולית שבא לידי ביטוי בא קבלת טיפול רפואי מותאם למצבו הנפשי בשל תופעות לוואי, מהן סבל. לפיכך, לא עליה יפה הניסיונו לשלבו כמתוכנן וכנדרש במסגרתו ייחידת "תכנים".**

אכן, מדובר בצילום של תמונה-מצב מטרידה.

עיקרי תסקרי שירות המבחן בעניינו של הנאשם

שירות המבחן עקב מקרוב אחר מצבו של הנאשם ועשה מאמצים גדולים לסייע לנאשם ולבית המשפט לשלב את הנאשם במסגרת טיפולית שיקומית.

בתסקירו מיום 17 מרץ 2019, הסיק ממצאים ומסקנות כדלקמן -

לנוח עמדותיו של הנאשם בעבר ובהווה, מתחזקת ההערכה שמדובר באדם **בעל יכולת תובנה מצומצמת למצבו ההתמכרתי, המבטא לאורך השנים חוסר-nocנות לשיתוף פעולה עם גורמי טיפול בתחום התמכרות כשברקע להתנהלותו המסתוכנת ועוברת החוק, קיימת בעית התמכרות שאיננה מטופלת.** השירות דיבר גם על הערכה שלפיה הנאשם מתקשה להפנים את הבעיותו בהתנהלותו ואת מצבו-הסיכון תחת שימוש באלכוהול.

לאור עמדת הוועדה הבין-משרדית, אשר התקשתה למצוא מסגרת טיפולית המותאמת למצבו, אי-קיבלותו ליחידת "תכנים" ואמירותיו השוללות נוכנות להשתלב במסגרת טיפולית סגורה לתחלואה כפולת, כשמוסגרת טיפולית אמבולטורית אין ביכולתה להפחית הסיכון במצבו, **חוזר השירות על עמדתו בעבר (מיום 4.7.17) שלפיה אין בידי**

להמליץ על הארכת עונש המאסר המותנה התלו依 ועומד נגדו או על חלופה עונשית או שיקומית אחרת שיש בה כדי לסייע בהפחחת הסיכון במצבו.

בהתאם לבקשת ההגנה הופנה הנאשם שוב אל שירות המבחן לצורך בוחנת אפשרות שילובו במסגרת שיקומית.

בתסaurus מיום 30 Mai 2019, עמד השירות על קשייו של הנאשם לעמוד בכלל המסתגרת שבה ציין כי במצבים מעוררי כאב ותסכול הוא מתקשה לשלוט בדחיפוי; **הומלץ איז על כניסה של ועדת קבלה במסגרת ייחידת "תכנים"** לצורך בוחנת **שילוב הנאשם במסגרת זו**.

ביום 8 July 2019, נמסר כי הוועדה אכנן התקנסה בעניינו שוב ביום 16 June 2019, ובמסגרתה **הביע הנאשם נכונות להשתלב ביחידת "תכנים" בשל "шиוקי רוח והפסד בהליך המשפטי"**.

ביום 19 ספטמבר 2019 נמסר בבד עם בבד עם דיוח על קשיים משמעותיים בהתנהלות הנאשם במסגרת "בית גלי" על אף, שהערכת גורמי הקליטה והטיפול במסגרת "תכנים" כי הוא **נמצא מתאים להיקלט שם וצפוי להשתלב במסגרת זו תוך מספר שבועות**. (מטרת מסגרת "תכנים" היא קבלה והכרה של בעית ההतמכרות ובריאות הנפש, הקניית כלים להתמודדות עם מצב דחק ורכישת מיומניות לניהול אורח חיים נורמטיבי ללא התמכרות). התבקשה דחיה נוספת בדין בעניינו של הנאשם על מנת לאפשר השתלבותו ביחידת "תכנים" בהתאם להחלטת גורמי הקליטה.

בתסaurus האחרון בעניינו של הנאשם, מיום 5 דצמבר 2019 (אשר קדם למעצרו בגין הפרת תנאי השחרור כמפורט לעיל), ציין, כי מזוהה **נסיגה משמעותית בהתנהלותו של הנאשם ובמידת שיטוף הפועלה שלו עם גורמי הטיפול**, מה שבא לידי ביטוי באין היענות להנחיות הטיפוליות, התנגדותו לשילובו ביחידת "תכנים" כחדש ובהתאם לעברו ההתמכרות והנפשי וכמה תנאי המutzer וככלוי הטיפול של מסגרת "בית גלי". ציין, כי מתחזקת מটבשת הערכה שהנ禀 שמתבקש לגיס כוחות לתהlixir החדשן הדורש השקעת משאים **תפקודים ורגשיים** לצד **קשיים משמעותיים להיענות לכללים של מסגרת טיפולית**. לפיכך, ולאחר שמאז הפנייתו לראשונה אל שירות המבחן בשנת 2017 ועד היום לא חל שינוי או התקדמות מבחינה יכולתו להילכתי הטיפול והשיקום, ציין השירות, כי מיצאה את יכולתו **לשיער לנ禀ם**. **המלצת העונש של השירות אינה כוללת המלצה טיפולית או שיקומית כלשהי**.

ראיות הצדדים לעניין העונש

ישיבה ראשונה שענינה טיעונים לעניין העונש נערכה בעניינו של הנאשם ביום 19 March 2019. במסגרת ישיבה זו הוגש ראיות כדלקמן:

מטרעם התביעה הוגשו לפני **תධיס מידע פלילי** (טע"ת 1) הכול שורה של הרשעות בעבירות איומים, אלימות, שחיטה, היזק לרכוש בمزיד, החזקת סכין שלא כחוק ופריצה לבניין. עבירות אלה נעברו בין השנים 2006 ו- 2014. בגין ריצה הנאשם בעבר **5 עונשי מאסר שונים** (בחילק מההקרים תוך הפעלת עונשי מאסר מותנים). הוגש פסק דין של בית משפט זה ב- ת"פ 15-10-20660, אשר במסגרתו כולל עונש **מאסר מותנה בן 10 חודשים שהוא בן הפעלה**.

הסנגוריית המלומדת (אשר יציג אותה את הנאשם), עו"ד לירון מלכה הגישה לפני **ראיות הגנה** כדלקמן: מסמך מיום 18 March 2019 חתום בידי הגב' יערה דאי, עו"ס "בית גלי" אשר עיקריה הובאו לעיל. ממנו עולה כי "בית גלי" העניק לנ禀ם

מקום עם גבולות ברורים המאפשרים לו לתקף בrama טובה ולוות עצמו טוב יותר בשעת דחק או לחץ נפשי.

עוד הגישה מסמך רפואי (טע"ה/2), אשר נערכ במוסד לביטוח לאומי (משנת 2003), ממנו עלה, שהנאשם סבל מהפרעות אישיות קשות, מסתמות טורט, עבר אשפוזים בגין אלו וממשיך לסבול מההפרעות הללו. נקבעה לו, אפוא נכות כללית בשיעור של מאה אחוזים.

cn הגישה מסמך מחדר המיוון בביתחולם "ழור" (טע"ה/3) מחודש ינואר 2017 (אשר הוכן בהקשר לתיקו הפלילי הקודם). ממנו עלה העדרה של פסיכוזה פעליה והעדר סיכון פיזי לעצמו או לזרות. עם זאת נרשמה הצהרתו, שנסה לפגוע בעצמו פגעה אובדנית.

הוגש גם מסמך מיום 25 מרץ 2018 שנערך בידי י"ר וועדת ההכרעה הבין מושדרית שבמנהל המוגבלות בעניינו של הנאשם. ממנו עלה, כי על רקע אבחנות של נזק מוחי אורגני ופיגור שכלי, אין הנאשם מתאים לטיפול ושיקום במוסד לטיפול בסובלים מחלואה כפולה נפשית - "תיכים". יודגש, כי זו המסקנה שאליה המליץ שירות המבחן לשלחן את הנאשם ואשר ביחס לקבלת טיפול במוסרתו הוא נמצא בלתיCSI בתחילת ולבסוף, משאורה קיבלתו לשם, והוא עצמו וייתר על האפשרות להשתלב שם.

בנוסף, הגישה הסנגוריית לתיק בית המשפט (במסגרת השלמת טיעוניה בכתב) מסמכים נוספים, בהסכמה הבלתיה, כדלהלן: **ביקורת רפואי שנערך לנאנש** (יום 31.7.03) מטעם הביטוח הלאומי, המלמד, שהנאשם סובל מההפרעות ארגניות קשות וتسمונות טורט; **תעודת חדר מיוון** (יום 24.1.17 - מהמרכז הרפואי לבריאות הנפש,ழור) ממנו עלה כי ריח של אלכוהול נדף מהנאשם, סמוך למועד ביצוע העבירות; **מכתב מטעם עו"ס**, שלחותה את הנאשם מאז קליטתו ב- "בית גלי". צוין במסמך המכתב הנ"ל, כי מסגרת זו הקנאה לנאנש גבולות ברורים, המאפשרים לו לתקף ברמה טובה. הוסיף, שהתנהגותו של הנאשם לרוב רגועה, אם כי לעיתים קיים אצליו קושי בוויות רגשי. (לנוח העדכנים המאוחרים יותר, אשר הובאו בהמשך בעניינו של הנאשם, יש להתייחס אל חוות דעת זו כאל צדו שהייתה נcona לשעתה).

טייעוני הצדדים

המאשימה

בישיבת ה - 19 מרץ 2019 נטען מטעם המאשימה, כי הדמיון הרב בין התקיק הנוכחי לבין התקיק בו נדון בעבר הקרוב מלמד על כך שהנאשם כלל לא למד לקחו ולפיקר, כי ראוי להחמיר בעונשו וכך להרחקו מה הציבור במשך תקופה ארוכה יותר. צוין שמעשיו של הנאשם אמנים לא נועדו לפגוע בנפש או בגוף אך על נקללה עלולה הייתה האש להתרפשט ולגרום מקדים חמורים, בנפש וברכוש נסף. צוין כי המעשה היה מתוכנן, וכי הנזק אשר עלול היה להיגרם היה גבוה. עוד צוין, כי בפועל נגרם נזק בגין אף שקלים וכי אין לאתר מניע אמיתי לביצוע המעשה מה שהופך את עשויה למסוכן עוד יותר.

הוא, אפוא, מתחם עונש הולם הנע בין 24 ל-48 חודשים (10 חודשים) בנסיבות המקרה ראוי להורות על הפעלת העונש המותנה כלו (10 חודשים) בנסיבות המוטל כאן. הודגש, כי הוודאת הנאשם באה לאחר שהתייצבו עדי תביעה על מנת להעיד ובכך הושחת זמן לrisk; כי הנאשם איננו מצוי בקרבה לסיג לאחריות פלילתית, כי הוא הבין היטב את תוכאותיה הפוטנציאליות של מעשיו; וכי העובדה שביצע אותם תחת השפעת אלכוהול היא עצמה איננה שיקול לקללה

אלא דוקא לחומרה.

בישיבת ה - 2 ינואר 2020, טענה עו"ד מאיה חזון-דהאן, כי יש להביא בחשבון את ממצאיו ומסקנותיו הקשים של שירות המבחן ביום 5 דצמבר 2019 עת באים לגוזר לנאים עונש; כן, נטען, כי ראוי להתחשב לחומרה בהעדר שיתוף הפעולה מצדיו של הנאשם לאורך זמן ובהפרת תנאי מקום שהייתה על ידיו, הפרה, אשר הביאה לבסוף לסלוקו משם. ב"כ המאשימה טענה כי הנזtones הללו מצדיקים גזרת עונשו של הנאשם באחור הרף העליון של מתחם הענישה בהעדרם של שיקולי שיקום לבניטים בשעה זו. התקופה הארכאה בה שהה הנאשם בתנאים מגבלים צריכה אמנים להיליך בחשבון במידה מסוימת אך לא כתקופת מעצר מלאה.

ב"כ הנאשם

בישיבת ה - 19 מרץ צינה ב"כ הנאשם המלומדת דאז, עו"ד מלכה, את סירובו של הנאשם להיכנס למוסד גמילה סגור ולקבל בדרך זו את ההליך הטיפולי פירשה כנעוֹץ במלחתו הנפשית ובליקוי השכלי התפתחותי ממנו הוא סובל. המסגרת שהוצאה לא התאימה לנאים והוועדה אשר מונתה לעסוק בכך קבעה זאת במפורש. לפי טענתה הרשות לא ניסו להתאים לנאים פתרונות יצירתיים זהה היה מקור התקלה שנוצרה לבסוף והביסיס להעדר המלצה חיובית בעניינו. הסגירות הפניטה לעובדה שהיאintendent איננו שותה אלכוהול מזה שנתיים וחצי וסבירה כי לעובדה זו נודעת ממשמעות רבה עת בוחנים את סיכוי שיקומו.

לדבריה, מסר מאחורי סוגר ובריח לא יועל בעניינו של נאים זה כפי שהוא בעבר. לדעתה "בית גלי" היא מסגרת המתאימה לנאים חרף העובדה מוסד פתוח אף למרכה הצער שירות המבחן סירב לראות בו מקום להחזקה בתקופת מב奸. לדעת הסגירות, הרבה מתחफכת מעל ראשו בדמות צו מבחן והחזקקה ב"בית גלי" לצורכי שיקום יכולת הייתה להבטיח אי-חרזה לעבירה דומה בעtid מצידם. על רקע עמידתו יוצאת הדופן בכל כללי הבית בשמנת החודשים האחרונים ראיו היה לטעמה, לשקלול השםתו שם, דוקא. לדעת הסגירות נסיבות ביצוע העבירה לא היו מן החמורים: המעשה לא היה מתוכנן; נזקי בפועל לא היו גדולים; לנוכח כל הנסיבות ראיו היה לנקט את הרף הנמוך במתחם.

כאן המקום לציין, כי בסיום דיון הטיעונים לעונש (ימים 19.3.19) ביקש הסגירות המלומדת להוסיף דברים בכתב. ביום 16.4.19, אכן השלימה הסגירות את טיעוניה לעניין העונש בכתב. צוין, כי ההגנה מסכימה להטלת צו מבחן אף עותרת להשתת עונש שלמעשה ייחופף את כל תקופת מעצרו של הנאשם. הסגירות חזרה והפניטה לנסיבותיו הייחודיות של הנאשם ועמדה פעם נוספת על הקשי הרוב במצבה מתאימה עבורה. לסייע, צוין שהחזרתו של הנאשם למאסר סגור תגרום, למעשה, להרעה במצבו.

לנוכח שינוי הנסיבות שתואר לעיל הפרק, כאמור, טיעון ההגנה הנ"ל לבתי רלבנטי במידה רבה.

בישיבת ה - 2 ינואר 2020, ביקש סגورو של הנאשם באותה ישיבה, עו"ד פרגין, להציג את העובדה שבסופו של יום הורשע הנאשם בחצתת שני פחי אשפה וקרטונייה שבוצעה לפני כשלוש שנים, וכי המעשה בוצע על רקע פיגור גבולי ונזק מוחי ארגני ולא עבריתנות לשם. הדגשה תקופת המעצר הארוכה בה שהה וכן העובדה, שתנאי מעצר הם קשים מהתנאי מסר. בהתחשב בכךון זה ראוי, לטעמו של הסגגור להשקיים על תקופת המעצר עד כה ככזו החופפת מסר בין שנתיים ימים כפי שעתרה ה התביעה בתחום הענישה שהציגה. הסגגור הדגיש שמנת המשכל הגבולית של הנאשם מהוות הסבר וטעם לשיתוף הפעולה החלקי בלבד שאותו גילה עם רשיונות החוק. הסגגור ציין שאחרי כלות הכלול

הנאשם הפסיק לעשות שימוש באלכוהול ולא ביצע כל עבירה נוספת; הוא עצמו דיווח באמצעות סנגרו על ההפרה; פניו להקמת משפחה ולחיים נורמטיביים. לדעת הסגנור, על המערכת לעודד את הנאשם על מנת שיעליה על דריך המלך.

דברו האחרון של הנאשם

בישיבת ה - 19 מרץ, פנה הנאשם אל בית המשפט והביע את רצונו להיות חופשי. הנאשם הדגיש שאינו מוכן לוותר על האלכוהול, אך ציין, כי "רוצה ללבת ל-A.N לשיחות".

בישיבת ה-2 בינואר 2020 ציין שאיננו חושב כלל על אלכוהול ואינו מעוניין "להזoor לזה". הוא ציין שאמנם איננו מעוניין לשוב אל המסגרת בה שהוא אך זאת מאחר שהוא מעוניין להינשא, להקים בית ולבנות קידמה.

דין והכרעה

אכן, הסקירה המפורטת של השתלשלות ומצב הדבריםدلעיל מבהירה את הייחוד שבתיק זה.

כלל, ענישה נועדת **להרטיע** את הפרט והכלל מביצוע מעשים דומים, **להלום** את חומרת המעשים לטייע **בשיקומו** של העבריין כשהדבר נדרש ואפשרי, **ולמנוע ממנו מלחזר ולבצע מעשים דומים**, בפרט, כשהאמור במעשים, המסקנים חי-אדם, את שלום הציבור, את בטחונו או את רכושו.

והנה, קיימים קשיים ליישם עקרונות אלה על עניינו של הנאשם דכאן. האמור בכך שהוא כשיר לעמוד לדין; מי שעשה את מעשי-העבירה כשלום סיג לאחריות הפלילית איננו מונע את הרשותו בדין. אין טענה כי לא היה שפוי בעת ביצוע המעשה וגם אם נניח שהוא שיכור (כਮובנו של מונח זה בסעיף 34ט בחוק העונשין) הרי שברור שהוא גרם לשכנתו בהתקנותו הנשלטת ומדעת. לפיכך, רואים אותו כמו שעשה את המעשה (סעיף 448(א) רישי לחוק העונשין) במחשבה פלילית (בהתבונת התנהגותו) ומתחור אדישות (בהתבונת החפציו). עם זאת, מובן כי ביצוע מעשי הצתה שוב ושוב ללא מניע (או מטרה) קונקרטיים ורצינליים, דהיינו לא כמעשה אלימות המופנה כלפי אדם ספציפי או כתגובה על פעולה ספציפית של אדם או גוף כלשהו, מלמד הוא עצמו על העיטה, כי מנייעו אינם רצינליים אלא כי הם נובעים מדחפים ויצרים בלתי-תקינים, כאשר צריכה מופרצת של אלכוהול שחררה את העכבות אשר מנעו מימושם קודם לכן.

אכן, הנאשם כאן סובל, אולי דcoli עולם, מוגבלות שכלית וגם מהפרעת אישיות ממשמעותית. יוצא, אפוא, שיש למצוא קשר בין מגבלותיו הרפואיים (ובהן השכליות והנפשיות) לבין עשיית מעשי-העבירה. גם אם אין בכך כדי לפטרו מהירות, יש בכך בוודאי להשפיע על שיקולי-הענישה בעניינו. לפיכך, ועל דעת כל המשתתפים בהליך המשפטי נעשה ניסיון רציני ואמיתי לשקמו. דא עקא, שניסיון זה, אשר אריך תקופה ארוכה למדי, נכשל. ראייה מפוכחת תלמד, כי הנאשם עצמו הכשלו. **התעקשותו של הנאשם לפועל בדרך אשר גרמה לו להיות מסולק מ"בית גלי"** כאשר **הדבר עומד בבירור בנגדו לאינטראס האיש שלו היה במידה רבה בלתי-רצינלית**.

דומה, שבמקרה זה מרכיב יש בהחלטת כדי לאתגר את הטכניקה הגלומה בהבנית שיקול-הදעת השיפוטית בענישה, המפורטת בסימן א' 1 שבפרק ו' בחוק העונשין.

הגעה השעה, אפוא לצד במשפטו אתגר ולנסות להתאים לנאשם זה עונש, אשר יbia בחשבון את מכלול השיקולים הדרושים לדבר במסגרת פרק הבניית העונישה.

כידוע, העיקרון המנחה בתורת הבניית שיקול-הදעת בעונישה הוא עקרון הלהימה, דהיינו כי העונש המוטל יהלום את חומרת מעשה העבירה ואת מידת אשמו של מבצעו. הדרך לקביעת עונש הולם עוברת דרך קביעת מתחם עונש הולם בהתאם לערכיים החברתיים שנפגעו פועל יוצא של מעשה העבירה, של מידת הפגיעה בהם ושל מדיניות העונישה הנוגנת וכן של הנסיבות הקשורות ביצוע העבירה.

לאחר קביעת מתחם העונש הולם, וככל שלא נמצא שיש לצאת ממנה לcola או לחומרה פועל יוצא של שיקול שיקום או מניעה (בהתקאה) יהא מקום, בשים לב לנסיבות שאין קשרות ביצוע העבירה לקבוע את העונש הראויה מוטל.

קביעת מתחם העונש הולם

הערכים החברתיים המוגנים שבهم פגעו מעשי של הנאשם הם מוגנים מאליהם. מדובר בנסיבות, אשר מעבר לפגעותם בקיין הציבור סיכנו את שלום הציבור ואת בטחונו לנוכח אופייה של האש להתרשות ללא בקרה ולא גבולות מותווים מראש. בכר, סיכנו מעשי של הנאשם את הערך החשוב של ההגנה על שלום הציבור ובטחונו עוד יותר. **מידת פגיעת המעשים בערכיים הללו הינה ממשית.** הרcox שאותו ה撞击 הנאשםאמין לא היה יקר-ערך מאד. עם זאת, הסיכון, אשר אותו יצר הנאשם היה ממשי לנוכח מקום הפחים (ברחובות של עיר).

מדיניות העונישה הנוגנת בעבירות של הצתה איננה מ kilah כלל ועיקר. היא מביאה בחשבון את הסיכון הגבוה לנפש לגוף ולרכוש הנשקפת מהצתה בלתי-מורסנת של רכוש. על כן עמד כב' השופט י' עמית במסגרת של ע"פ 4311/12 סורי נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 12.11.8) בציינו כדלהלן:

"רבות נכתב ונאמר אודות חמורותה יותרה של עבירת הצתה, שתחליתה ידועה 'ואחריתה מי ישרונה', שכן מנהגה של האש להתרשות מבלתי יכולת שליטה תוך גרימת נזקים ואף סיכון חי אדם [...]. הצתה נתפסת כעבירה חמורה, לא רק בשל הסכנה האינהרנטית הטבעה בה, אלא גם בשל המסר העברייני האלים העולה ממנה, מסר שיש בו כדי להטיל אימה ופחד ולפגוע בתחושת הביטחון האישית של הציבור [...]. **לא בכדי קבע המשפט את העונש המרבי על עבירה זו ל-15 שנות מאסר, אף במקרים בהם לא הייתה כל כוונה לפגוע בנכס ציבורי או בבני אדם.** (ההדגשות אינן במקור)"

על מנת לשרטט בדיון את מתחם העונש הולם עיינתי בפסקה רחבה העוסקת בעבירה שעוניינה הצתה, בוגד לסעיף 448 רישא לחוק העונשיין. עולה מן הפסקה שככל, בנסיבות דומות, אכן מוטלים עונשי מאסר ממשיים לריצויו מאחריו סORG ובריח, כפי שאלהו יוצגו בהרחבה להלן. לצד האמור, ניתן בהחלט להסיק כי מנעד העונשים ברגע דא הוא רחב ומקיף היבט את מניעי הנאשם ביצוע המעשה, את אופי הרcox שהוצאה, את היקף הנזק שנגרם ובעיקר, את הנזק הפטונצייאלי כתוצאה מהמעשה. (ראו לעניין זה: ע"פ 8125/15 פרוקופנקו נ' מדינת ישראל, פסקה 5, ניתן ביום 19.4.16).

כך למשל, בפרשא שנדונה במסגרת ע"פ 7045/12 **נתנאל נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 13.3.13) דחה בית המשפט העליון ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המחוזי בבאר-שבע, שבמסגרתו הושת על המערער **עונש מאסר בן 12 חודשים לrixio בפועל**. עונש זה הוטל על יסוד הودאותו של המערערבביצהעה של עבירות הוצאה **לפי סעיף 448 (א)** לחוק העונשין.עובדות מקרה זה לימדו, כי המערער (**הנעדר עבר פלילי**) הגיע עם אחרים לבילוי במועדון. המתלוון שעבד במקום סירב להתר לתוכה. בתגובה לכך, גמלה בלביו של המערער החלטה להציג את רכבו של המתלוון. לשם כך התקשר המערער לנאם נוסף בתיק זה וביקש ממנו שירכש עבורו דלק. לאחר קבלת הבניה הגיע המערער אל רכבו של המתלוון, שפרק אותו על הרכב והציג. כתוצאה מעשי נגרם נזק רב לרכב והוא הוכרז כאובדן מוחלט.

בפרשא שנданה במסגרת ע"פ 6720/16 **מדינת ישראל נ' פלוני** (ניתן ביום 7.3.17) קיבל בית המשפט העליון את ערעור המדינה על גזר דיןו של בית המשפט המחוזי בחיפה, שבמסגרתו הושת על המשיב עונש מאסר בן 6 חודשים לrixio בדרך של עובדות שירות. עונש זה הוטל על יסוד הודאותו של המשיב בביצוען של עבירות שענין הוצאה **בניגוד לסעיף 448 (א) רישא לחוק העונשין** לחוק העונשין **ואiomim בניגוד לסעיף 192 לחוק**.עובדות מקרה זהylimדו, כי בת זוגו של המשיב, המתלוון ואדם נוסף נפגשו בبيתו של המתלוון, סיבוב פרויקט מזיקהלי משותף. המשיב התנגד לפרויקט בשל חשד כי בין בת זוגו למתלוון מתנהל קשר רומנטי. המשיב הגיע ברכבו למקום הפגישה והבחן ברכבו של המתלוון וברכבה של בת זוגו החונים זה לצד זה. עומו של המשיב השתלט עליו והוא גמר לומר להציג את רכבו של המתלוון. המשיב נסע ברכבו לתחנת דלק, שם מילא בקבוק פלסטי במבנה, ושב למקום הפגישה. המשיב פתח את רכבו של המתלוון ושפר את הדלק על כסא הנגoba ואחור ההגה. בהמשך נכנס המשיב לבית, חבט ברצפה באמצעות מוט ברזל שהביא עמו, קיל את המתלוון וקרא לעבורי "אתה לא סופר אותן הא?" ו"חבל לסכן משפחות, וגם אני חמומ מוח כמוך". המשיב התקרב למתלוון, חבט פעמי נספת עם המוט ברצפה והזהיר את الآخرן. בית המשפט המחוזי קבע **שמתחם הענישה ההולם עומד על 24-48 חודשים מאסר בפועל**. לצד זאת, מצא כי יש לחרוג במרקאה שדן מתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום ממשיים. באופן זה, הושתו על המשיב **12 חודשים מאסר לrixio בפועל**, בציינו שערצת העורoor אינה נוטה למצות את הדין עם המשיב. הוסף, כי **"רף הענישה הנוגה בעבירות הוצאה אינו אחיד, והוא מהוות ביטוי לשקלול של תוצאות המעשה, פוטנציאלי הסיכון לח"י אדם ולרכוש הגלים במעשה, התכוון המוקדם, ובערו הפלילי של מבצע העבירה במרקאה הקונקרטי.."** הודה, כי במרקאה קונקרטי זה אין להקל ראש בחומרת מעשי של המשיב, וברוי כי מתן ביטוי ממשמעות לשיקולי שיקום ולכלל השיקולים לקולות העונש אינו שולל את הצורך בהטלת עונש מאסר בפועל, אשר יהלום חומרה זו.

בפרשא שנданה במסגרת ע"פ 14/907 **רחים נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 18.11.14) דחה בית המשפט העליון ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המחוזי מרץ, שבמסגרתו הושת על המערער **עונש מאסר בן 36 חודשים לrixio בפועל (הכולל 6 חודשים מותנה שהופעלו במצטבר)**. עונש זה הוטל על יסוד הודאותו של המערער ביצוען של עבירות שענין הוצאה **בניגוד לסעיף 448(א) רישא לחוק העונשין וקשרית קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק**.עובדות מקרה זה לימדו, כי רכבו של המערער חנה על מדרסה מול ביתה של המתלוונת, ילידת 1938. המתלוונת ביקשה מן המערער שיזע את רכבו אולם זה ענה לה בגסות. בערב למחרת נפגש המערער עם חברו (קטין) ולאחר מכן שמספר לו את שירע קשרו השניים להציג את רכבה של המתלוונת. למחרת בלילה הוציאו השניים את תכניתם אל הפועל; הקטין שפרק דלק על גג רכבה של המתלוונת והמערער הציגו, ובכך גרמו לרכיב נזקיםכבדים.

בפרשא שנданה במסגרת ע"פ 2745/18 **אבו שארב נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 8.8.18) דחה בית המשפט העליון

ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המחויז בבאר שבע, שבמסגרתו הושת על המערער **עונש מאסר בן 24 חודשים לרצוי בפועל**. עונש זה הוטל על יסוד הודהתו של המערער (הנuder עבר פלילי) ביצועה של עבירה שעוניינה הוצאה בגין **لسעיף 448(א) רישא לחוק העונשין**. עובדות מקרה זה למדו, כי סכוסר התגלו בין משפטת המערער לבין משפחה אחרת המתגוררת בברטה. על רקע הסכסוך האמור, המערער הגיע אל האזר בו מצוי בית המשפחה האחרת, כשברשותו בקבוק המכיל חומר דליק. המערער ניגש אל פנצ'ריה שהייתה בסמוך לבית וشفך את החומר הדליק ברחבי הפנצ'ריה, לרבות על צמיגים שהיו במקום. האשacha בצדדים, בצד ובמכלול המשרד של הפנצ'ריה.

בפרשה נוספת שנדונה במסגרת ע"פ 7887/12 **שאלן נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 13.4.13) דחה בית המשפט העליון ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המחויז בתל אביב, שבמסגרתו הושת על המערער (לאחר שמייעת ראיות) **עונש מאסר בן 30 חודשים לרצוי בפועל**. עונש זה הוטל על המערער בגין ביצועה של עבירה שעוניינה הוצאה בגין **لسעיף 448(א) רישא לחוק העונשין**. עובדות מקרה זה למדו, כי המערער השליך שני בקבוקי פלסטיק בוערים לעבר מגש, בו היו מאוחסנים פריטים רבים השייכים למי שעמו היה לו סכוסר מתmesh. כתוצאה מעשייו נשרף ציוד רב השיר למתلون ושותפו.

ראו בנוסף: ע"פ 8435/17 **נפתלי נ' מדינת ישראל, פסקה 13** (ניתן ביום 19.7.19); ע"פ 7139/13 **צוק נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 14.1.14); ע"פ 2360/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 12.8.14); ע"פ 4540/17 **ברכת נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 18.2.22).

נעבור כעת לבחון את **הנסיבות הקשורות ביצוע העבירה**, אשר לטעמי הין בעלות משקל קידינלי בעניינו. רישמה של הנסיבות העיקריות מתחם הענישה מנויות בסעיף 40ט (אף כי כזכור, בהתאם לסעיף 40יב לחוק רשיי בית-המשפט להביא בחשבון שיקולו נסיבות נוספות אשר לא נזכרו ברשימה הנ"ל). **מעשהו של הנאשם היה מתוכנן עד כמה שניתן ליחס לביצוע מעשה בלתי-רצionario לחלוtin המבוצע תחת השפעת אלכוהול תכונן**. הנאשם ביצע את מעשה העבירה לבדו. **כתוצאה ממעשה העבירה עלול היה להיגרם נזק גדול** (אף כי לא מתוכנן) **לגוף ולרכוש**. בפועל, נגרם נזק מוגבל למכולות-האשפה. נזק זה הוערך כעומד על כמה אלפי שקלים. הנאשם עשה את שעה, בין השאר על רקע ליקוי נפשי ושתיית אלכוהול מופרזת. יכולתו של הנאשם להבין באופן מלא את הפסול שבמעוותיו או את מטעותם או להימנע מלבצע נגעה במידה מה בשל מצבו הנפשי ומצבו הקוגניטיבי.

בהתחשב בכללל האמור לעיל, סבורני שראוי לקבוע לאיורע נשוא תיק זה מתחם עונש הולם הנע בין **15 לביון 30 חודשים מאסר לרצוי בפועל לצד עונשים נלוויים**.

משנקבע מתחם הענישה ההולם, הגעה השעה לבחון את השאלה, האם ראוי, לנוכח ייחוד מסויים בעניינו של הנאשם, לסתות מתחם העונש הולם **לקוala** בהתחשב בסיכוןו להשתקם.

סבירני, **שתסקריםו של שירות המבחן, מצאנו ומסקנותיו מסירים, למשעה, מעל הפרק את האפשרות לסתות מהמתחם שנקבע מטעמי שיקום**. אין ניתן לומר על הנאשם שהוא משוקם. אין ניתן לสมור טענה שכזו על תסקרי שירותי המבחן. גם אי-אפשר ללמידה מתקופת התאקלמות טוביה יחסית במוסד הטיפול בו שבה הנאשם על שיקום.

בוואדי שאין ניתן לסמך זאת על התנהלותו בסוף דרכו במוסד, התנהלות אשר הביאה לשילוקו הימנו. יש לזכור שהשירות, האמון על הערכת פרוגנזה שיקומית הביע דעתן נחרצת למדוי בעניינו של הנאשם: צוין, כי מזווה **נסיגה** משמעותית בהתנהלותו של הנאשם ובמידת שיתוף הפעולה שלו עם גורמי הטיפול, מה שבא לידי ביטוי באין הענות להנחיות הטיפוליות, התנגדותו לשילובו ביחידת "騰נים" כנדרש, וב הפרת תנאי השחרור וכלי הטיפול של מסגרת "בית גלי". צוין, כי מתחזקת ומתבססת ההערכה שהנתנו מתקשה לגיס כוחות לתהיליך השני הדורש השקעת משאבי תפקודים ורגשיים לצד קושי משמעותים של כללים של מסגרת טיפולית. לפיכך, ולאחר שמאז הפניהו לראשונה אל שירות המבחן בשנת 2017 ועד היום לא חל שינוי או התקדמות מבחינת יכולתו להיענות להליכי הטיפול והשיקום, ציין השירות, כי מיצעה את יכולתו **לשיער** לנего. **המלצתו העונשת של השירות אינה כוללת המלצה טיפולית או שיקומית כלל**. אכן, גם אם ניחס את אי ההצלחה למגבלותיו הנפשיות והשכליות של הנאשם, לא נוכל לקבוע כי סיכויו לשיקום הימם טובים, כרגע.

ויצו, אפוא, שעונשו של הנאשם צריך שייגזר בתוככי מתחם העונשה הנ"ל.

בבואי להתאים הנאשם את עונשו, אתחשב בשיקולים, אשר נמננו בסעיף 40א לחוק. נשיאת עונש מאסר היא בוואדי קשה לנego (חרף הרשותו הקודמות וריצויו עונשי מאסר ממשיים בעבר); בני-משפחה של הנאשם (אמו ואחותו כמו גם ארווסתו) בוואדי יפגעו מoralType כתוצאה מריצוי מאסר ארוך נוספים. התרשםתי בדיון גוף כי סבל רב נגרם לארווסתו פועל יוצא של החזקתו במעטץ. כתוצאה מההרשעה וביצוע העבירה נמצא הנאשם ניזוק; הוא נוצר למשך תקופה ארוכה, שהוא במוסד שיקומי תחת עינם הבוחנת של המטפלים במקום. הנאשם נטל אחירות על מעשיו (רק בשלבי ההליך המשפטי ולא בחזקודה); הוא עשה מאמצים לחזור למצב אף כי מאמצים אלו לא נשאו את הפרי המבוקש. לא שמעתי על מאמצים מצדו לתקן את תוצאות המעשה או לפצות. הנאשם חסר זמן שיפוטי ניכר עת הודה במעשהיו והביע בהודאה חרטה וצער על המעשים. נסיבות חייו לא היו פשוטות כמפורט בתסקיר שירות המבחן. עברו הפלילי מכבי. הוא כולל את הרשותו הקודמת משנת 2016 שבגינה הוא ריצה מאסר ממושך אך חזר לסورو זמן קצר לאחר שחרורו מהמאסר; הוא הורשע בעבירות של איומים, סחיטה והזק בזדון לרכוש בשנת 2014 ונשא בשל כך מאסר בן 12 חודשים (לאחר הפעלת עונש מוותנה); כן הורשע בשנת 2010 בעבירות פריצה וריצה בשל כך ב-9 חודשים מאסר; בשנת 2006 נדון בגין עבירה נוספת של איומים וגם בגין ריצה מאסר בן 5 חודשים.

לנוח המכשול, ובלא בהתעלם מ מצבו הנפשי והשכלי של הנאשם, מצאתי לנכון לגזר לו עונשים כדלקמן -

(א) 20 חודשים מאסר לריצוי בפועל.

(ב) **הפעלה של 10 חודשים מאסר (מתיק פלילי 15-10-20660)** כshmachitah של תקופה זו תרוצה במצטבר לתקופה המוטלת היום ומחcitah תרוצה בחופף לה. הטעמים לחיפוי - מצבו הבריאותי - הנפשי והשכלי של הנאשם וכן העובדה שהנתנו שהוא בתנאים מגבלים בנסיבות שונות תקופה ארוכה מאד וכן הזמן הרבה מאז ביצוע העבירה שבמהלכו לא עבר עבירות נוספות (ראו לעניין אופן הפעלת העונש מוותנה, למשל: ע"פ 8435/17 **נפטלי נ' מדינת ישראל**, פסקה 15, ניתן ביום 7.4.19).

(ג) 12 חודשים מאסר על תנאי במשך 3 שנים לבסוף עבירה של הצתה בניגוד לסעיף 448(א) לחוק העונשין.

ויצא, אפוא, כי על הנאשם מוטל עונש מאסר לרייצו בפועל בגין 25 חודשים. עונש זה ירוצה בNICI תקופות מעצרו הסגור, ובכללן תקופת המעצר שהחל ביום מעצרו הנוכחי (ביום 19.12.8).

זכות ערעור חוק.

ניתן היום, ב' שבט תש"פ, 28 ינואר 2020.